

Dosarul nr. 2rc-107/23
2-21171075-01-2rc-02112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: A. Mardari)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malfi)

DECIZIE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Cub-Gaz Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Imperial Market” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 19 noiembrie 2021, SRL „Cub-Gaz Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Imperial Market” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 5-9, vol. I).

Prin hotărârea din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul SRL „Imperial Market” în beneficiul SRL „Cub-Gaz Grup” suma datoriei contractuale, în mărime de 134 769,43 de lei.

S-a încasat din contul SRL „Imperial Market” în beneficiul SRL „Cub-Gaz Grup” suma de 4 043 de lei, cu titlu de taxă de stat și suma de 12 500 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f. d. 241, vol. I).

La 30 iunie 2023, SRL „Imperial Market” a declarat apel împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond (f. d. 245-247, vol. I).

La 30 iunie 2023, SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond (f. d. 2-3, vol. II).

Concomitent cu depunerea cererii de apel, la 30 iunie 2023 SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a formulat o cerere de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă (f. d. 4-5, vol. II).

Prin încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depus în afara termenului legal (f. d. 13-19, vol. II).

La 11 octombrie 2023, SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu soluționarea problemei în fond sau, după caz, restituirea cauzei spre rejudecare, la etapa primirii cererii de apel (f. d. 24-29, vol. II).

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a ignorat cumulul de argumente aduse în favoarea repunerii în termen.

Recurenta a invocat și faptul că nu a fost citată legal în instanța de fond și nici nu i-a fost comunicat dispozitivul hotărârii, deși instanța de judecată urma să identifice toate modalitățile de comunicare a actelor de procedură.

Prin urmare, a obiectat că a fost lipsită de posibilitatea de a-și apăra efectiv interesele procesuale, iar pronunțarea incompletă de către instanța de apel asupra argumentelor acestora echivalează cu lezarea dreptului de acces la justiție.

Totodată, a precizat că din materialele cauzei nu rezultă faptul expedierii și recepționării de către recurentă a citației expediate de către instanța de apel pentru ședința de judecată în care a fost soluționată cererea de repunere în termen.

La 09 noiembrie 2023, SRL „Cub-Gaz Grup”, reprezentată de avocatul Sergiu Morozov, a depus referință la recursul declarat de SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, solicitând respingerea acestuia și menținerea încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 34-36, vol. II).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei, rezultă că copia încheierii din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată la adresa electronică a recurente și a reprezentantului acesteia, avocatul Roman Doroftei, la 05 octombrie 2023, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 20).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 11 octombrie 2023, în termenul legal.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea

în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cub-Gaz Grup” împotriva SRL „Imperial Market”, a admisă cererea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, fiind dispusă și citarea părților pentru ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare la data de 12 mai 2022, ora 12:00, în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, bir. 502 (f. d. 180-183, vol. I).

Totodată, se constată că administratorul SRL „Imperial Market”, Sergiu Cepoi, la 25 februarie 2022, a recepționat contra semnătură setul de acte cu anexe, adică inclusiv și încheierea din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 185, vol. I).

Corespunzător, instanța de recurs nu poate reține argumentele invocate de către SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, atât în cererea de repunere în termen, cât și în cererea de recurs, precum că nu a fost citată legal pentru examinarea prezentei cauze.

Relevanță speței prezintă prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, care stabilesc în mod expres că participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Ulterior, la 01 martie 2022, SRL „Imperial Market” a declarat recurs împotriva încheierii din 05 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea ce ține de aplicarea măsurilor de asigurare (f. d. 137-138, copia dosarului), care a fost respins prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 158-164, copia dosarului).

Mai mult, la 04 martie 2022, SRL „Imperial Market” a depus în adresa instanței de judecată cerere privind substituirea măsurilor de asigurare a acțiunii, aplicate prin încheierea din 05 ianuarie 2022 (f. d. 186-188, vol. I).

În același timp, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 12 mai 2022, se confirmă faptul că reprezentantul pârâtului SRL „Imperial Market”, Corneliu Plăcintă a participat la ședința judiciară respectivă (f. d. 214-215, vol. I) și a fost înștiințat despre amânarea examinării cauzei pentru data de 10 iunie 2022, ora 12:00, fapt certificat contra semnătură (f. d. 216, vol. I).

La 09 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată din 10 iunie 2022, ora 12:00 (f. d. 221, vol. I).

La 06 octombrie 2022, SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată din data de 12 octombrie 2022, ora 12:00 (f. d. 226, vol. I).

Prin urmare, cumulul de împrejurări redate *supra* demonstrează incontestabil faptul că SRL „Imperial Market” a avut un rol activ și implicat pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, iar orice susțineri ale recurente, precum că a fost lipsită de posibilitatea de a-și apăra în mod efectiv drepturile procesuale, urmează a fi apreciate critic de către instanța de recurs, ca fiind neîntemeiate.

În continuare, instanța de recurs notează că dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 11 mai 2023, fiind publicat pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată la 27 iunie 2023.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la actele dosarului, copia dispozitivului hotărârii judecătorești a fost expediată în adresa reprezentantului recurente, avocatul Roman Doroftei, la 11 mai 2023 (f. d. 243, vol. I), astfel încât nu poate fi considerată plauzibilă obiecția invocată de către recurentă, precum că instanța de judecată nu a expediat dispozitivul hotărârii în modul și termenul prevăzut de art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

În context, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 03 octombrie 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de SRL „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva hotărârii din 11 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Într-o altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu poate aprecia ca fiind întemeiate nici alegațiile recurente privind faptul că nu a fost citată pentru ședința de judecată a instanței de apel, în care a fost soluționată cererea de repunere în termen și restituit apelul.

Or, conform prevederilor art. 369 alin (1¹) din Codul de procedură civilă, asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că prevederile art. 369 alin (1¹) din Codul de procedură civilă, acordă dreptul instanței de apel de a decide asupra restituirii cererii de apel, fără citarea participanților la proces.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și art. 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Imperial Market”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei.

Se menține încheierea din 03 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Cub-Gaz Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Imperial Market” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni